Woensdag 14 Augustus 1946 — DAGBLAD — 63ste Jaargang No. 4885

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2,50 gld.; en het buitenland 3 gld.

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog [illegible] 1535, Postbus 80, Willemstad. Redactie-adres Consciëntiesteeg 27.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

De Cyperse Jodenkampen worden vol

Raf voor het eerst in 6 maanden in actie.

Turkije weigert Russisch voorstel inzake Dardanellen.

Roemenie's zaak in Parijs besproken.

DE TOESTAND IN PALESTINA.

Britse troepen schoten te Haifa op de Joden, die samenschoolden in protest tegen de verscheping van 1000 illegale Joodse immigranten naar Cyprus. De eerste berichtten luidden, dat drie personen gedood werden, waaronder een 19-jarig meisje, en zeven personen gewond. Verschillende politie-agenten werden gewond door het werpen van stenen, flessen en andere voorwerpen.

De Joden in de grote steden van Palestina begonnen om 17 uur met een staking, die zal duren tot morgenochtend. Ook worden massa-bijeenkomsten samengeroepen.

Ongeveer tweeduizend Joden kwamen met verwaarlozing van het uitgaansverbod van de heuvels naar de haven gelopen, toen twee schepen met immigranten vertrokken. Zij wierpen stenen naar de politie-troepen, die hierop antwoordden met geweervuur.

Een gedeelte van de menigte trachtte door de Taborstraat te breken naar de haven, die geheel afgezet was met prikkeldraad, tanks en vrachtwagens. Na een korte tijd wisten de troepen de orde te herstellen.

De Joodse gemeenschappen in de overige delen van Palestina verkeren in een gespannen maar rustige toestand. De Joodse bladen vallen de Britse stopzetting van de immigratie heftig aan.

In Tel-Aviv belde een man de politie op om te melden, dat een hotel binnen twee minuten zou worden opgeblazen. Doch er gebeurde niets.

De wanorde ontstond vlak nadat twee Britse troepenschepen met 1000 illegale immigranten aan boord naar Cyprus vertrokken om daar tijdelijk te verblijven. De immigranten werden van hun eigen schip onder bewaking van Brits voetvolk overgebracht naar de troepenschepen. Dit transport naar Cyprus is het eerste onder de nieuwe Britse politiek om een eind te maken aan onwettige immigratie.

Er zijn nog 1400 immigranten aan boord van twee andere schepen, die verleden week aankwamen. Deze zullen echter mogen blijven na onderzocht te zijn in het quarantainekamp te Athlit.

De Britse politiek bestaat hierin, dat alle immigranten, die na 11 Augustus in Palestina aankomen, ergens anders naar toe zullen gebracht worden. (Haifa, (AP) 13.8).

Niet samen aan een tafel.

De Irakese regering heeft medegedeeld, dat de door Londen voorgestelde conferentie over Palestina door haar niet zal worden bijgewoond, tenzij de Joodse vertegenwoordigers geweerd worden, de Verenigde Staten geen officiële status krijgen en de aanbevelingen van het Brits-Noordamerikaanse onderzoekingscomité verworpen worden (Bagdad, (AP) 14.8).

Weg uit Polen.

20 tot 25.000 illegale Joden hebben sedert de progrom van Kilce Polen verlaten. De Poolse regering heeft 4764 vertrekpassen uitgereikt aan Joden tot 1 Augustus jl. De meeste Joden zien in de Noordamerikaanse zone van Duitsland te komen (Warszawa, (AP) 14.8).

Mensen aan de Pools-Tsjechoslowaakse grens zeggen, dat het aantal Joodse vluchtelingen vandaag niet anders is dan gewoonlijk (Praag, (AP) 14.8).

De Cyperse kampen geraken vol.

Alle wegen die naar de met prikkeldraad omgeven kampen op Cyprus voeren, zijn vol militaire trucks met voorraden voor de interneringskampen, die de Britten hier voor illegale Joden hebben opgezet. Terwijl de soldaten nog bezig zijn de kampen af te werken, werd een decreet uitgevaardigd, dat aan den gouverneur van Cyprus bevoegdheden geeft illegale inwijkelingen vast te houden, terwijl straffen van een jaar op ontvluchtingspogingen werden gesteld (Nicosai, Cyprus, (AP) 14.8).

Nog meer marine naar de Middellandse Zee.

Te Valetta (Malta) werd door marine-officieren bevestigd, dat nieuwe vlooteenheden naar de Middellandse Zee worden gedirigeerd om illegale Joodse inwijkelingen voor het Heilige Land op te pikken. Voor het eerst in zes maanden is de Raf met viermotorige vliegtuigen aan de gang om Joden op te sporen. Ze gebruiken vooral de Maltezer vliegvelden en vliegen over Sicilië in Zuid-Italië tot aan de Griekse kust (Valetta, (AP) 14.8).

RUSLAND EN DE ATOOMBOM.

Professor Emyen Alexandrov een Russische waarnemer bij de proefnemingen te Bikini, bracht een bezoek aan de universiteit van Californië, die een belangrijk aandeel heeft in de ontdekking van de atoombom. De professor vertelde aan de krantenmensen, dat Rusland verwacht spoedig een eigen atoombom te hebben. Wij zijn veel dichter bij ons doel dan de meeste volken wel denken, aldus de professor. Hij was van mening, dat slechts een Noordamerikaanse verslaggever bij de Russische proeven zal worden toegelaten, omdat er ook maar een Russische verslaggever te Bikini was. (San Francisco, (AP) 13.8).

TURKIJE WEIGERT.

Gewoonlijk wel ingelichte bronnen te Istanboel zeggen, dat Turkije het Russische verzoek inzake gezamenlijke verdediging der Dardanellen beslist heeft afgewezen (Istanboel, (AP) 14.8).

het nieuws van vandaag

Weer is er vraag naar prikkeldraad.

Want weer verrijzen kooien voor volwaardige mensen.

Weer worden mensen zonder individuele veroordeling opgesloten.

De Engelsen, die het concentratiekamp hebben uitgevonden door de eerste kampen van die aard op te richten in de Zuidafrikaanse Boerenoorlog, hebben — hun onvergankelijke roem — medegewerkt dat honderdduizenden die in zulke kampen zuchtten in Duitsland, ons eigen land en elders, eruit werden bevrijd. Nog zijn de kampen niet leeg. Nog zijn de kampen op Java vol. Nog zitten er mensen op Bonaire. Maar nieuwe kampen verrijzen op het eiland Cyprus — twintigmaal zo groot als Curaçao — waar mensen, die naar het oordeel van de Engelsen niet zouden mogen reizen en trekken waarheen zij willen, worden opgesloten achter prikkeldraad. (Wij weten het: die gruwelen welke de Duitsers hun gevangenen aandoen, zullen de Engelsen nimmer aan anderen doen ondergaan, maar het feit alleen al, dat hier vrije mensen zonder vonnis van een wettige rechtbank voor persoonlijk bedreven kwaad, van hun vrijheid worden beroofd — en het reizen waarheen men wil is uiteraard nimmer een kwaad — is voldoende om van een gruwel te spreken die te groter is, naarmate een hoger beschaafd volk dan de Duitsers hem bedrijft.

Terwijl de kampen op Cyprus worden opgetrokken, is men te Parijs aan Roemenië toe. Tatarescu en De Gasperi vroegen hetzelfde: verzachte voorwaarden. Maar toen De Gasperi het vroeg zag Molotov er een gevaar in, nu vazal Tatarescu het vraagt, vindt hij steun bij Moskou's medevazallen. Tatarescu vraagt herstelbetalingen van Duitsland, maar laat de Roemeense fondsen in dat land ter beschikking van Rusland. Als Rusland herstelbetalingen van Roemenië eist, staat Tatarescu lovend op om de „bescheiden" eisen te memoreren en de onbillijke aanspraken van de Westerse geallieerden op schadevergoeding — Ploesti's olievelden o.a. te brandmerken.

De historie, in Augustus 1941 op de „Augusta" tussen wijlen President Roosevelt en Churchill begonnen, krijgt een bitter verloop. Op 1 Januari 1942 tekenden 26 landen het Atlantisch Handvest, waaronder Sovjet-Rusland en de Westerse geallieerden. In Mei 1942 sloten Sovjet-Rusland en Engeland en twintigjarig verbond. Later in Januari 1943 bespraken Roosevelt en Churchill — terwijl Stalin en Tsjang kai Sjek van verre meededen — de strategie die actueel geworden was na de invasie van Noord-Afrika in November 1942. In Mei 1943 kwamen 44 landen in Hot Springs samen om de voedselvoorziening te bespreken; in October d.a.v. stichtten 44 te Atlantic City de Unrra, nadat in Juli 1943 te Bretton Woods het beroemde plan was uitgelegd. In October 1943 komen de Ministers van Buitenlandse Zaken van de Verenigde Staten, Groot Britannië en de Sovjet-Unie te Moskou samen om... te besluiten dat samenwerking in de periode na de beëindiging der vijandelijkheden gewenst bleef. Hieruit ontstond de Europese Adviesraad welke tot de huidige vredesconferentie leidde. Nogmaals zagen Rusland en de Westerse geallieerden elkander in de ogen te Cairo-Teheran in November 1943 — de enig maal dat Stalin zijn land verliet — en te Dumbarton Oaks in October 1944, in Jalta in Februari 1945 — de laatste samenkomst van de oorspronkelijke Grote Drie, waar besloten werd dat de Ministers van Buitenlandse Zaken regelmatig zouden samenkomen. Een nieuwe Grote Drie kwamen samen in Potsdam in Juli 1945, waar het besluit t.a.v. de Ministers nogmaals werd onderstreept en waar besloten werd dat het over de vredesverdragen van de vijf landen Italië, Roemenië, Bulgarije, Hongarije en Finland zou gaan.

De Ministers van Buitenlandse Zaken hielden woord. Ze kwamen samen in Londen in September 1945, in Moskou in December 1945, in Londen in April 1946 — zij vormden daar wat thans telkens de Ministerraad genoemd wordt, het almachtige instituut van de ministers van Buitenlandse Zaken van de Verenigde Staten, Groot-Britannië, Frankrijk, de Sovjet-Unie — en het vergeten China. (Wij hebben alle malen dat er tussen deze vrienden in de nood besprekingen werden gehouden eens samengevoegd. Het ongeluk is dat zij nu de nood voorbij is elkander het licht in de ogen niet gunnen en hun onderlinge afgunst uitspelen ten koste van de rest der wereld.

Frater Radulphus viert zijn Diamanten Kloosterfeest

door

Frater M. Odulfinus,

Missie-Overste.

Op 15 Augustus zal het zestig jaar geleden zijn, dat Frater M. Radulphus (Adr. Hermus) intrad bij de Fraters van O.L. Vrouw Moeder van Barmhartigheid. Sinds 1890 is hij werkzaam op Curaçao, met een onderbreking van 4 jaar, toen hij als Superior Generaal aan het hoofd van de gehele Congregatie stond. Zijn hart lag en ligt nog in West-Indië, want daar bouwde hij zijn levenswerk. Van dit levenswerk een beeld te geven is niet bepaald gemakkelijk, want door zijn veelzijdige ontwikkeling ging zijn belangstelling in vele richtingen.

DE JUBILARIS.

De Fraters lagen hem het naast aan het hart. Gedurende 38 jaren was hij hun overste, waarvan hij er 26 als missie-overste over al de huizen van het gebiedsdeel stond. In zijn omgang met hen toonde hij steeds een vaderlijke bezorgdheid en belangsteling en al groeide hij boven allen uit, door zijn eenvoud bleef hij steeds een der hunnen, een voorbeeld van liefde voor de Congregatie en haar werk. Frater Radulphus was vóór alles kloosterling en eenieder respecteerde dit in hem.

Frater Radulphus is een bouwer geweest aan het katholiek onderwijs op Curaçao, zoals wij dat thans kennen, als geen tweede. Om dit te zien moet men Curaçao kennen zonder zijn olieweelde, het Curaçao van voor 1916. In 1908 werd hij door Mgr. van Baars benoemd tot Inspecteur van het Katholiek biezonder onderwijs, en steeds is hij gebleven de raadsman van allen, die enige verantwoording droegen op onderwijsgebied, terwijl de zorg voor de bezetting der fratersscholen geheel voor zijn rekening kwam. Wat dit betekent kan enigszins duidelijk worden, als men weet, dat bijvoorbeeld het Mulo de laatste twintig jaren vertienvoudigd is. Zijn goede zorgen bleven niet beperkt tot het biezonder onderwijs. Zo was hij van 4 Februari tot 1 September 1923 waarnemend Inspecteur van het Onderwijs en werd hij in Februari 1927 tot plaatsvervangend Inspecteur van het Onderwijs benoemd.

Wat het meest opvalt in Frater Radulphus bij de opbouw van het katholiek onderwijs is, dat hij steeds streefde naar het bereikbare, zich niet liet vangen door levensvreemd idealisme. Daardoor kende hij ook nimmer rust, hij wilde steeds hoger, want als tweede kenmerk zou ik willen noemen: Frater Radulphus wilde zijn tijd bij zijn: hij is nooit versteend, hij hangt niet aan het oude, maar neemt het nieuwe op als iets van zelf sprekends. De behoeften van onze tegenwoordige Mulo-school kent hij even goed als die van de buitenscholen om de jaren 1900, toen hij zelf een serie leesboekjes uitgaf, om die scholen van goede en passende leesstof te voorzien.

Voor eigen uitgaven, specifiek Curaçaose, heeft Frater Radulphus altijd veel gevoeld, maar hij stelde zijn eisen hoog. Misschien ligt daar de oorzaak dat zijn „plantkunde" nooit in druk verscheen.

Onze nieuwe examenzaal in het Cultuurcentrum kent Frater Radulphus niet meer als examinator, hij is trouwens al in 1896 als zodanig begonnen, maar konden de onbeklede muren van de Statenzaal spreken, dan zouden ze weten te verhalen van de talrijke examens door hem afgenomen, dikwijls geheel alleen en ook hier weer de man die met twee voeten op de grond stond. Ik weet, dat hij velen, die Frater Radulphus in deze hoedanigheid hebben ontmoet, een snaar van dankbaarheid en bewondering trilt. Bij de wet van 1907 werden voortaan gediplomeerde krachten in de school geëist. De examens zouden die moeten leveren en ook hier toonde Frater Radulphus zich een bouwer :hij wilde onderwijs en candidaat dienen en wist langzaam maar zeker het peil op te voeren, zonder het onderwijs te schaden.

Ook in letterlijke zin heeft Frater Radulphus veel gebouwd, vooral gedurende de eerste veertig jaren van zijn verblijf in de West, toen architecten hier nog zeldzaam waren. Het St. Thomascollege en verschillende van de oudere Frater- en zusterscholen dragen zijn stempel. Is het niet tekenend, dat hij het bericht van zijn verkiezing tot Algemene Overste van de Congregatie der Fraters ontving, terwijl hij een zaagmachine bediende!

Maar op welk gebied heeft men Frater Radulphus niet geraadpleegd? Door zijn talrijke relaties in binnen en buitenland kon hij helpen en hielp hij gaarne. Ook hierdoor maakte hij zich vele vrienden. De belangstelling van Frater Radulphus was breed, en ik ben er van overtuigd dat hij op velerlei gebied vooraan had kunnen staan, had de tijd hem niet ontbroken. De geschiedenis van Curaçao heeft hem altijd getrokken en trekt hem nog. Wie weet of hij ons op dit gebied nog niet eens een verrassing bezorgt.

Zo is Frater Radulphus gegroeid tot een figuur die mede Curaçao's geschiedenis maakte. Hij is thans 77 jaar, nog fris van geest en vol belangstelling voor zijn omgeving. Juist dit jaar heeft hij de leiding aan jongere krachten overgedragen maar hij blijft zijn levenswerk schragen met zijn adviezen en werkelijke steun.

Scherpenheuvel, dat hij geestelijk en materieel opbouwde, is zijn oord van rust. Moge God hem nog een lang, gelukkig en vruchtbaar leven schenken.

WELLS OVERLEDEN.

De beroemde schrijver H. G. Wells stierf op 71-jarige leeftijd. Zijn secretaris verklaarde, dat Wells reeds geruime tijd achteruit ging in zijn gezondheid. Zijn begrafenis zal in alle stilte plaats vinden. Hij schreef meer dan 50 boeken over alle mogelijke onderwerpen. Zijn bekendste boek was 'Outline of History'. Zijn laatste openlijke daad was een aanval op het Britse Koningshuis, dat hij op 5 Juli er van beschuldigde gewikkeld te zijn in een zaak, waarbij Mussolini grote sommen gelds aan den Britsen fascist Sir Oswald Mosley betaalde.

Jarenlang leed Herbert George Wells aan suikerziekte (Londen, (AP) 13.8).

Het Nederlandse Crediet in de Verenigde Staten.

(Van onzen weer in New York teruggekeerden correspondent)

Voor de bevrijding heeft de Regering een lening afgesloten van ƒ 100.000.000.— op onderpand van goud, hetwelk door de Staat der Nederlanden van de Nederlandse Bank was overgenomen. Dit crediet was opgenomen om de overgangsperiode in Nederland te vergemakkelijken. Het was geen mooi crediet omdat men voor de volle waarde goud had moeten verpanden. Deze lening werd echter in Wallstreet met instemming begroet, omdat het het eerste crediet was, hetwelk door particuliere banken en niet door de Noordamerikaanse overheid verleend werd.

Na de bevrijding zag Nederland naar een nieuwe lening uit, men trachtte deze eerst bij de particuliere banken in New York onder te brengen. Dit mislukte.

De Noordamerikaanse Staatsbank Import en Export Bank verleende aan Nederland een lening op korte termijn van 200 millioen gulden. Deze lening kon alleen gebruikt worden voor de aankoop van bepaalde Noordamerikaanse goederen. De goederen moesten in dollars verzekerd worden, terwijl de lening ook voorwaarden omtrent het vervoer dezer goederen bevatte.

Uit de publicaties in Nederland is gebleken, dat op deze lening in de V.S. nog geen gelden zijn opgenomen. Deze lening moet echter dienen om de aankopen in de V.S. tot eind December te dekken. Op grond van deze lening zijn in Nederland toestemmingen voor de aankoop van goederen in de V.S. verleend. Daar leveringen uit de V.S. langer dan men aanvankelijk aannam op zich laten wachten, waren er nog niet veel dollars nodig. Aangenomen mag worden, dat de Nederlandse Bank de eventueel benodigde dollars uit eigen voorraad voorshands zal hebben voorgeschoten. De Nederlandse Bank heeft de beschikking gekregen over ongeveer vijftig millioen dollar; zijnde de opbrengst van gedurende de oorlog opgelopen dividenden op de Nederlandse beleggingen in de V.S. Voorts zal zonder twijfel een aantal beleggers of houders van dollarrekeningen in de V.S. hun dollars aan de Nederlandse Bank hebben verkocht.

De vraag of deze lening gedekt is door een onderpand, heeft aanleiding gegeven tot velerlei discussies. Er is inderdaad geen onderpand verstrekt in de gewone zin des woords. De Nederlandse regering, die op grond van de regeling van het geldverkeer met het buitenland de Nederlandse tegoeden in het buitenalnd beheerst, heeft op zich genomen deze tegoeden gedurende de korte looptijd van de lening niet geheel weg te trekken, doch een bedrag overeenkomende met de lening in de V.S. te laten. Deze bepaling zoude helemaal geen zin gehad hebben, indien men in de V.S. niet van mening zoude zijn geweest, dat men op de een of andere wijze de hand op deze fondsen zoude hebben kunnen leggen. Hoe dit ook zij; er is een zeker verband tussen de Nederlandse activa in de V.S. en de lening gelegd. Van de ƒ 200.000.000 lening is een deel later bij de particuliere Banken in de V.S. ondergebracht. Deze banken hebben afstand gedaan van alle aanspraken tegen de In- & Export Bank. Zij hebben daardoor blijk van vertrouwen in Nederland gegeven.

De In- & Export Bank heeft ook een lening verleend om de Nederlands Indische Regering in staat te stellen oorlogsmateriaal en andere goederen in het Verre Oosten van de Noordamerikanen over te nemen. Deze lening bedroeg 100 millioen gulden. Het is opgevallen, dat de overeenkomst niet ten name van de Nederlands Indische, doch ten name van de Staat der Nederlanden is afgesloten. De overeenkomst is namens de Staat door den ambassadeur getekend. Men vraagt zich af waarom dit gebeurd is? Nederlands Indië is al geruime tijd een rechtspersoon die ook vroeger al in de V.S. op eigen naam leningen gesloten heeft.

Sedert zijn te 's-Gravenhage met het bekende bankiershuis Kuhn Loeb & Co., onderhandelingen gevoerd over de uitgifte van een obligatielening op lange termijn ten bedrage van 50 millioen dollar. Deze onderhandelingen zijn op het laatste ogenblik afgebroken, omdat de huidige toestand aan de beurs te New York weinig of geen kans op succes opende. Dit was echter meer aan de algemene toestand dan aan Nederland toe te schrijven.

Het particuliere bedrijfsleven heeft inmiddels naar middelen uitgezien om zich fondsen in de V.S. te verschaffen. De Vereniging van Commissiehuizen te Amsterdam heeft op ruime schaal te New York een geschrift verspreid om op Nederland als een land van belang voor Noordamerikaanse beleggers de aandacht te vestigen. Deze brochure is in de pers in Nederland (o.a. in „Elseviers Weekblad") nogal scherp gecritiseerd. In Wallstreet, waar men in het algemeen voor particulier initiatief gevoelt, had men voor de circulaire meer waardering dan in Nederland. Hier keek men meer naar de geste van de Vereniging van Commissiehuizen in het algemeen en minder naar de text van het geschrift.

Men denkt ook aan de introductie van Nederlandse fondsen

ter beurze te New York. Dit zoude Nederland ook aan dollars kunnen helpen. Hierbij stuit men echter op de ingewikkelde voorschriften, die hier gelden ten aanzien van de toelating van fondsen ter beurze. Deze regelen gelden gelijkelijk voor binnenlandse en vreemde fondsen. Om tot de notering te worden toegelaten moeten de ondernemingen aan allerlei eisen van berichtgeving en van organisatie voldoen. Deze voorschriften zijn in het belang van de beleggers uitgevaardigd. De meeste Nederlandse ondernemingen kunnen aan de Noordamerikaanse eisen niet voldoen, zonder radicale wijzigingen in haar organisatie en berichtgeving aan te brengen. Het onderzoek gaat zeer ver. Onderzocht wordt onder andere of de onderneming zijn belastingen volledig voldaan heeft.

In geval zij op de een of andere wijze steun van de overheid ontvangen heeft, wordt bijvoorbeeld nagegaan of deze steun verkregen werd op grond van gegevens, die in overeenstemming met de feiten zijn en of de voorwaarde van de steun of subsidie-verlening stipt zijn nagekomen.

Wel mag er de aandacht op gevestigd worden, dat het zeker niet in het algemeen Nederlandse belang is dat Nederlandse Maatschappijen zich onvoorbereid aan een onderzoek door de bevoegde Noordamerikaanse instanties onderwerpen. Het is veel beter dat zij zich met haar berichtgeving en haar organisatie eerst aan de Noordamerikaanse regelen aanpassen. Het moet vermeden worden, dat hier allerlei „formele ongerechtigheden" aan het daglicht komen, die men bij zorgvuldige voorbereiding zeer goed had kunnen vermijden.

Op het ogenblik zijn er geen Nederlandse fondsen aan de beurs te New York genoteerd. Vroeger werden de aandelen van de Koninklijke Nederlandse Petroleum Maatschappij hier verhandeld. Deze zijn echter al geruime tijd niet meer in de notering opgenomen. Hoewel er in de V.S. in het algemeen een welwillende stemming ten aanzien van Nederland bestaat, zijn de bereikte resultaten tot dusverre nog pover. Voor de heropbouw van Nederland zijn echter dollars nodig, die slechts op lange termijn terugbetaald kunnen worden.

Indien men voor Nederland in de V.S. een crediet markt wenst te openen zal dit eerst bedachtzaam en stelselmatig moeten worden voorbereid.

ONS KONINKRIJK

NIEUWE BESPREKINGEN IN SEPTEMBER.

De Nederlands Indische Regering deelde mede, dat zij gedurende de eerste week van September met verschillende Indonesische bevolkingsgroepen, die samenwerking wensen, besprekingen zal voeren. Deze besprekingen zullen de inleiding zijn tot een algemene conferentie, waartoe ter conferentie van Malino besloten is.

De Regerings Voorlichtings Dienst te Batavia deelt hieromtrent mede: het standpunt van de Nederlandse Regering is steeds geweest dat het noodzakelijk is de toekomstige politiek in Indonesië niet alleen te bespreken met de Sjahrir-groep (Javaanse Republikeinen), maar ook met andere Indonesische groepen en met de vertegenwoordigers van de Nederlandse Chinese en Arabische bevolkingsgroepen.

Malino was hiervan het begin, maar deze conferentie was uitsluitend bedoeld voor besprekingen, die met Indonesische vertegenwoordigers van de gebieden, die onder de autoriteit vallen van de Nederlands-Indische Regering. De Regering heeft ook verklaard dat het in haar bedoeling lag gevolg te geven aan de verzoeken tot deelneming aan de besprekingen uitgaande van de bevolkingsgroepen van de verschillende nationaliteiten, die wensen samen te werken. Op dezelfde grondslag als die waarop de Malino-conferentie gehouden werd, wil de Regering een speciale conferentie beleggen met deelneming van al deze groepen, opdat zij elkanders wensen leren kennen en afgevaardigden kunnen benoemen voor de komende conferentie, die zich bezig houdt met de reconstructie van Borneo en de Grote Oogst.

Deze groepen zullen ook de gelegenheid krijgen, indien gewenst zich onderling te beraden zonder dat Regeringsvertegenwoordigers aanwezig zijn. De Rering is van plan deze conferentie te beginnen de eerste week van September, hoewel een definitieve datum nog niet is bepaald. Daar een groot aantal personen op deze voorlopige gecombineerde conferentie verwacht wordt, zullen de afgevaardigden geen adviseur kunnen meebrengen.

Intussen is bekend geworden, dat binnenkort zeven afgevaardigden van de Commissie-Generaal voor Borneo en de Grote Oost te Batavia verwacht worden (Aneta, Batavia, 13.8).

CITRINE TREEDT AF ALS VOORZITTER W.V.V.

Sir Walter Citrine, de voorzitter van het Wereldverbond van Vakverenigingen, heeft, in verband met andere dringende werkzaamheden, zijn ontslag aangeboden.

Op een persconferentie te Moskou deelde Citrine mede, dat het bestuur van het W.V.V. besloten heeft, er bij de Verenigde Naties op aan te dringen, het regime van Franco onwettig te verklaren en de republikeinse regering van José Giral te erkennen. Tevens heeft het, in een resolutie, een groter aandeel in de beraadslagingen der Verenigde Naties voor zich opgeëist. Het W.V.V. wil afgevaardigden naar het Oosten en Afrika zenden om te onderzoeken in welke staat de vakorganisaties zich aldaar bevinden.

„FRIESLAND 1940 — 1945".

De Friezen hebben gemeend niet tot de Stichting 1940—1945 te moeten toetreden. Zij willen de zorg voor de nagelaten betrekkingen der Friese verzetsstrijders zelf op zich nemen, omdat zij vinden dit beter te kunnen regelen dan van Den Haag of Amsterdam uit. Daarom is onlangs opgericht de stichting „Friesland 1940 — 1945."

Missie Nieuws

NIEUWE MOEDER-OVERSTE.

Tot Hoofd van Sint Elisabethshospitaal en tot Overste van de Zusters van Breda op Curaçao is benoemd Zuster Wilhelmina, die binnenkort per vliegtuig uit Nederland verwacht wordt.

NIEUWS VAN OVERAL

DE VREDESCONFERENTIE.

De Osservatore Romano zeide, dat de Italiaanse vrede de eerste steen in de vreedzame heropbouw van Europa en de wereld is, omdat dit land de verschillende partijen overbrugt (Vaticaanstad, (AP) 13.8).

Byrnes zeide dat Joegoslavië het Italiaanse verzoek om zachtere vredesvoorwaarden zal mogen bespreken, maar alleen Joegoslavië omdat vroeger besloten is het debat over vroeger vijandelijke landen tot later datum uit te stellen. Joegoslavië zal Zaterdag, als Bidault voorzitter is, mogen spreken. Visjinski wilde het debat terstond openen omdat iedereen mocht spreken wanneer hij wilde. De Brit A. V. Alexander antwoordde hierop dat als dit gebeurde het debat een chaos zou worden (Parijs, (AP) 13.8).

Minister-president Ferenk Nagy (Hongarije) deed een beroep op de Vredesconferentie om gunstige voorwaarden te verkrijgen en niet het zaad voor een nieuwe krijg uit te strooien. Nagy zeide dit, nadat bekend geworden was, dat de Russen achter Roemenië en Tsjechoslowakije staan tegen Hongarije (Boedapest, (AP) 14.8).

Roemenië aan de beurt.

Roemenië is de tweede vroegere vijand die ter conferentie besproken werd. De Roemeense minister van buitenlandse zaken Giurgiu Tatarescu prees de Russen, die „slechts $ 300.000.000 herstelbetalingen van Roemenië vergen, hetgeen een gematigde eis is."

Tatarescu stelde zich evenwel te weer tegen vele eisen van de Westerse mogendheden, als bijv. vergoeding voor verwoeste eigendommen van deze mogendheden. Visjinski en Masaryk stelden zich terstond achter Roemenië, temeer daar Tatarescu zeide dat zijn land bereid was te boeten voor zijn fouten. Roemenië vroeg herstelbetalingen van Duitsland en Hongarije, waarvan het een schade had ondervonden van $ 573.927.503, gedeeltelijk geleden door overheidsbezittingen, gedeeltelijk door particulieren. Roemenië zag af van alle beleggingen in Duitsland, welke door Rusland opgeëist werden. Tatarescu was er tegen dat alle landen van de Verenigde Naties gelijke handelsconcessies kregen (Parijs, (AP) 14.8)

De Bulgaarse quaestie.

In plaats van den Bulgaarsen Minister-president Georgiev sprak de Minister van Buitenlandse Zaken George Kulisjev, die vertelde dat de Bulgaarse strijdkrachten in Joegoslavië alleen voor bezetting waren gebruikt en niet hadden gevochten. Kulisjev gaf eerst een geschiedkundig overzicht van de Grieks-Bulgaarse grensquaestie en wees er daarbij op, dat, doordat West-Thracië aan Hellas moest worden afgestaan (na de vorige wereldoorlog — Red.) Bulgarije geen uitgang meer had naar de Aegeïsche Zee. En thans willen de Grieken weer een tiende deel van ons grondgebied hebben, waar geen Grieks dorp te vinden is, aldus Kulisjev, die zeide dat de Grieken als argumenten — bij gebrek aan aanspraken op een Griekse bevolking in die gebieden — nu de Bulgaarse aanvalslust naar voren brengen. Kulisjev wenste West-Thracië terug te hebben, temeer daar het in 1922 tegen de zin van vele Noordamerikanen van Bulgarije was losgerukt (Parijs, (AP) 14.8).

Sociale Beweging

De „Geschiedenis van de Missie" welke deze week uitkwam geeft een goed overzicht over de sociale beweging in de nieuwe tijd.

De kranten van Nederland hebben correspondenten aangeschaft in de West, zo heeft ook de „Cristofoor" een artikel van iemand, „die heel goed op de hoogte is", ja, maar toch niet zo goed op de hoogte ,dat als hij op het gebied van de sociale beweging komt de zaak geheel zuiver voorstelt.

Er werd een wijziging in de begrafeniswet voorgesteld (verordening 1919). Onder de oorlog met het bandenprobleem stelde de bond van chauffeurs San Cristobal voor, om de bussen op vaste trajecten te laten lopen, zodoende werd het verkeer verbeterd en kon men zien waar werkelijk banden nodig waren. De nieuwe regeling van nu gaat van hetzelfde principe uit, natuurlijk lopen de kleine bussen niet naar een tijdtafel. De bond van bootwerkers San Telmo werd advies gevraagd inzake het tot standbrengen van een reglement voor de havenarbeid.

Het idee om op Curaçao een ouderdomswet in te stellen vond veel weerklank. We hopen dat verzekeringsexpert eens een voorsel zullen doen.

De „Volksbond" hield een tweede vergadering binnen een maand. Wat reeds op de eerste vergadering gevraagd werd, werd op de tweede vergadering bij stemming beslist: het huidig bestuur blijft aan. Een mooi bewijs van vertrouwen.

Het verlangen van de chauffeurs van de bond San Cristobal, om samen te werken op coöperatieve grondslag nam vastere vormen aan.

C.R.K.V.

STAKING IN LONDEN.

De arbeiders in de gas- en electriciteitsbedrijven te Londen zijn in staking gegaan, waardoor het gemis van gas en electriciteit voelbaar is in ongeveer 1.600.000 huizen en 20.000 fabrieken. Restaurants stelden noodmenus in. Vertegenwoordigers van de stakers praatten met autoriteiten van het ministerie van Arbeid en de overeenkomst, die bereikt werd, zal in stemming gebracht worden tijdens een massabijeenkomst.

ENGELAND SCHAFT DE DOODSTRAF AF.

Volgens de Daily Mail zal de Britse regering in de komende herfst mededelen, dat de doodstraf gedurende een periode van vijf jaren, te beginnen Januari 1949, zal worden afgeschaft, omdat de doodstraf bij onderzoek door de aangewezen commissie bleek een verkeerde uitwerking op de andere gevangenen te hebben. Bovendien was het moeilijk om geschikte beulen te vinden (Londen, (AP) 14.8).

VLIEGKOSTEN OMLAAG.

Het hoofdkantoor van de Internationale Luchtvaart-Vereniging te Montréal kondigde een tariefsverlaging aan voor vluchten tussen Europa en Zuid-Amerika. Bij de betrokken maatschappijen zijn: de KLM, de Sabena (België), de Silva (Zweden), de Aair France, de British South American Airlines, de Ibe (Spanje), de Braziliaanse Pan Air do Brasil en de Brazilaanse Cruzeiro do Sul, alsmede de Fame (Argentinië) (Montréal, (AP) 13.8).

MELK IN CARACAS.

De bladen van Caracas bevestigen, dat gedurende de maand Maart de melkproductie alleen in het Federaal District 1.195.204 liters bedroeg; alles werd geconsumeerd door de inwoners van genoemd district.

JOODSE DANK.

Het congres der Joodse gemeenschappen in Italië, dat te Rome gehouden werd, zond een dankbetuiging naar Zijne Heiligheid den Paus voor hetgeen hij tijdens de Duitse bezetting van Rome, voor de Joden gedaan heeft.

„Het congres gevoelt zich verplicht", aldus deze dankbetuiging, „hulde te brengen aan Uwe Heiligheid en uitdrukking te geven aan de dankbaarheid van alle Joden voor de vele bewijzen van broederschap, die de Kerk hun gaf toen de Nazies hun leven bedreigden."

In Paramaribo groeit een Schoenenfabriek.

door

FERNAND L. DE ROOY.

Een der vreugde gevende dingen, die men ziet wanneer men thans een bezoek brengt aan Suriname, is dat er enkele jongere mannen zijn, die niet te veel praten, maar de handen uit de mouwen steken om te werken aan de opbouw van hun land. Een van deze jongere mannen, die hun eigen gang gaan en zich niet storen aan de boze tongen, is Bill Bromet, op Curaçao o.a. bekend omdat hij enkele maanden geleden als scheidsrechter optrad bij de internationale voetbalontmoetingen.

Bill Bromet was enkele jaren geleden nog een doodgewone jongeman zoals er zovelen rondlopen. Hij was bezield van goede voornemens, doch had te weinig van de wereld gezien en te weinig scholing gehad om iets groots te kunnen doen. Doch hij begon met een winkeltje, dat uitgroeide tot een flinke zaak, waarin hij sportartikelen en galanterieën verkocht. Zo kwam hij aan het geld om te gaan reizen. In Brazilië gaf hij zijn ogen goed de kost en zag opeens vele mogelijkheden waaraan hij vroeger nooit had kunnen denken. Alles leek zo simpel, als je maar de nodige machines had. Doch Bill wist, dat in Suriname met zijn koloniaal bestuur, zijn geringe bevolking en zijn armoede vele moeilijkheden overkomen zouden moeten worden alvorens iets op degelijke wijze zou kunnen worden aangepakt. Lange nachten lag hij te denken hoe hij ook industrieel zou kunnen zijn.

De moeilijkheden leken onoverkomelijk. Doch de oorlog kwam en maakte dat de aanvoer van goederen uit het buitenland slechter werd. Bill Bromet zag zijn kans en greep die. Hij wist wat kapitaal bij elkaar te krijgen, bestelde de nodige machines, kocht een stuk terrein van de firma Kersten aan de Dominéstraat — een der drukste straten van Paramaribo — en zette er een fabriek op.

In dit fabriekje worden reeds enkele maanden schoenen gefabriceerd bij honderdtallen. Velen dragen ze, de schoenen van Bromet. Buitenlands maaksel is practisch niet meer te krijgen. Alleen voor de dames is het eigenlijk nodig nog schoenen in te voeren, want Bromet wil altijd eerst iets góéd doen, alvorens wat anders aan te pakken. Daarom wil hij eerst goede herenschoenen maken en het product, dat hij thans aanbiedt, is inderdaad fraai en sterk. Voor 12.50 gulden kan men in de winkel een paar van zulke schoenen kopen. Natuurlijk zijn er nog verschillende foutjes. Niet altijd is het meest glanzende leer of de prachtigste stof te krijgen. De verscheidenheid is nog niet erg groot. Doch met de tijd komt dat ook wel en reeds zijn nieuwe machines besteld om nog fijner en beter werk te kunnen leveren dan op het ogenblik geschiedt. Voorlopig worden gemiddeld 35 paren per dag vervaardigd en spoedig geplaatst.

Als aan Bromet gevraagd wordt of hij zijn schoenen reeds naar het buitenland zendt, zegt hij van neen. Hij wil niet de fout begaan, die andere Surinaamse leveranciers in het verleden zo vaak beginnen. Als hij er niet zeker van is voortdurend goede producten te kunnen leveren in de vereiste hoeveelheden, wil hij er niet aan beginnen. Doch hij ziet reeds de tijd naderen, dat zulks mogelijk zal zijn en denkt dan in de eerste plaats aan uitvoer naar Curaçao.

Wie denkt dat Bromet het bij deze schoenenfabriek gelaten heeft vergist zich. Naast deze fabriek heeft hij een timmerij waar allerlei meubelen vervaardigd worden. Ook levert hij zulke dingen als kratten om sinaasappelen en ander fruit in te verpakken. Dan is er boven de schoenenfabriek een bedrijf waar goedkope valiezen en tassen gemaakt worden, zodat de stukjes leer die van de schoenenfabriek overblijven, nog op nuttige wijze gebruikt worden.

Hiermede is deze onderneming aan de Dominéstraat niet volledig. Ook parfumerieën worden vervaardigd in samenwerking met den apotheker Gerard Lichtveld, een jongeren broer van den schrijver Lou Lichtveld (Albert Helman). Noodzakelijkerwijs is de productie hier beperkt. Behalve haarwater, brillantine en reukwater, welke alle heerlijk geuren en blijkbaar van goede qualiteit zijn, wordt hier een middel voor insectenbestrijding — tankoccide genaamd — vervaardigd. Dit product hoopt Bromet spoedig op de markt te brengen en dan moeten de buitenlandse middelen oppassen om niet verdreven te worden!

De Surinaamse bevolking zal evenwel moeten inzien, dat het inlandse product gesteund dient te worden. Nu hoort men te dikwijls pessimistische voorspellingen telkens wanneer een zoon des lands iets begint. De Surinaamse gemeenschap zal er zelf het meest van profiteren wanneer er dit land kleine industrieën als deze, welke reeds werk biedt aan 43 arbeiders, verrijzen.

Bill Bromet laat zich echter niet van de wijs brengen. Hij leest veel buitenlandse tijdschriften en laat geregeld onderzoekingen doen op chemisch en technisch gebied. Zo wil hij bewijzen, dat wanneer men maar een krachtige wil heeft, veel kan worden bereikt.

Als men met dezen slanken, nog jongen man praat en hem met zijn mensen ziet omgaan in de fabriek, krijgt men de indruk dat hij inderdaad zal volhouden tot het uiterste en dat met de nodige hulp er eens aan de Dominéstraat of waar ook een groot bedrijf zal staan waar Suriname veel profijt van zal hebben.

CURAÇAO

GEEN KRANT.

In verband met het feest van de Ten Hemelopneming van de H. Maagd Maria zal 'Dagblad Amigoe di Curaçao' morgen niet verschijnen.

K.S.C.

Morgen op het feest van de Ten Hemelopneming van de Heilige Maagd Maria 16 uur Rifterrein voetbal voor Sociale Zaken. **Rincon, Bonaire:** Finnale Bito — Oranje.

Zondag 14 Augustus: 16 uur: Kamp Sufissant: Empire-elftal — K.S.C.-elftal.

WIE IS DE GELUKKIGE?

1e prijs	4410
2e prijs	11805
3e prijs	10146
4e prijs	14865

NAAR NEDERLAND.

Met het KLM-vliegtuig dd. 14 Augustus zijn van Curaçao naar Amsterdam de volgende passagiers vertrokken:

Wilhelm Wessel Odink, Elisabeth Odink—de Bruin, Hendrik Willem Odink, Christina Anna Odink, Reiner Otto van Manen, Georgina Henny van Manen—Knapp, Johan Reinier van Manen, Theodoor van Erp, Adeleide Georgine Regine Henriette van Erp—van Ravensteyn, Johan Willem Theodoor van Erp, Augustus Justinus Theodoor van Erp, Herman Petrus Leendert Beyerbergen van Henegouwen, Marie Geerrtuida Beyerbergen van Henegouwen—Evers, Herman Petrus Leendert Beyerbergen van Henegouwen, Frans Beyerbergen van Henegouwen, Cornelis Donker, Albertine Alexandrine Donker—Philipszoon, Mathilde Donker, Margaretha Annie Donker, Truus Donker, Adriaan van Scherpenzeel, Antonia Wilhelmina van Scherpenzeel—Wesseling, Francisca van Scherpenzeel, Daniel Bijleveld, Maria Adriana Bijleveld—Blok, Pieter Roest, Nelly Roest—den Ouden, Ria Nelly Roest, Grietje Bloem—Spanjer, Catharina Bloem, Nelly Gretha Bloem, Hillegonda van der Hoek—Frank, Johannes Henricus Cornelis Hense, Maatje Jo Hense—Nagelkerke, Johannes Cornelis Hense, Femia Johanna Hense, Johanna Elisabeth Hense.

Met het KLM-vliegtuig dan 18 Augustus 1946 zullen naar Amsterdam de volgende passagiers vertrekken:

Frederik Augustus Vromans, Jacob Brugman, Saartje Brugman—Hofman, Gerrit Bastiaan Brugman, Albert Rienks, Elisabeth Rienks—Bugmans, Wilhelm Lambij, Geertruida Lambij—Stevenson, Yvonne Adee Lambij, Willy Lambij, Eric Wim Lambij, Charles August Huggler, Johannes Tuinebeyer, Adrianus Cornelis Tuinebreyer, Johannes Lambertus van Triest, Hendrika Ana van Triest—Mulder Drenth, Johanna Hendrika van Triest, Hubertus Johannes Cornelis Bosselaar, Maria Magdalena Bosselaar—Beulink, Maria Magdalena Bosselaar, Hubertus Johannes Cornelis Bosselaar, Nora Constance Bosselaar, Olga Aletta Bosselaar, Joannes Franciscus Hesselmann, Adolf Jan Kamerbeek, Bergen, Lundy (gaat alleen maar tot Prestwick).

PUBLICATIE VAN DER SAR.

Dr. Ary van der Sar publiceert thans de uitkomsten van zijn onderzoekingen in Nederlandse bladen. Zo troffen wij van den bekenden plaatselijken internist een voortreffelijk gedocumenteerde bijdrage aan in het Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde van 1 Juni 1946: De behandeling van de pneumococcus-meningitis met de gecombineerde penicilline-sulfonamidetherapie.

TENNISUITSLAGEN.

Gisteren hebben Mevrouw de Vries en de heer Euwe Mevrouw Hoyer en den heer Jesurun verslagen met 4—6; 6—4 en 6—4.

Mevrouw Eerligh en de heer Breedveld versloegen mevrouw Aarsen en den heer Regales by default.

ARUBA

„ORANJESTAD" WORDT GEDOOPT.

Vanmiddag omstreeks 15.45 uur zal op Dakota het eerste Douglas D.C.4-vliegtuig aankomen met een gezelschap van ongeveer veertig personen. Dit vliegtuig zal op Aruba gedoopt worden met de naam „Oranjestad". De KLM heeft de charmante gedachte gehad om in navolging van de in Nederland gevolgde gewoonte alle vliegtuigen van dit type de namen van steden te geven. „Oranjestad" is de eerste.

HOEKSTRA GESLAAGD.

De heer M. Hoekstra, onderwijzer aan de Julianaschool alhier, is in Nederland geslaagd voor het examen Middelbare acte Engels A. De heer Hoekstra legde het schriftelijk gedeelte op Curaçao af.

De onzedelijkheid van de dienstplicht — II.

De Ontwikkeling van de Dienstplicht.

door

JOHN J. HUGO PR.

De geschiedenis van de dienstplicht toont duidelijk het logische van zijn ontwikkeling aan. Ofschoon men tegenwoordig geneigd is te denken dat de dienstplicht altijd bestaan heeft, is hij in feite, in ieder geval in zijn moderne vorm, niet ouder dan de Franse Revolutie. Iets wat er op leek was bekend in de oude heidense landen, gelijk Griekenland en Rome, wier strekking om de Staat te vergoddelijken, gevoegd bij hun barbarisme of semi-barbarisme, hen er toe leidde om het ideaal van „de gewapende staat" te aanvaarden.

Sparta, waarin elk kind opgevoed werd om soldaat te zijn of in de oorlog bij te staan, of indien het hierin niet geschikt was gewoon aan zijn lot overgelaten werd om te sterven, is het typische voorbeeld van de gewapende staat.

Toch verdween deze dienstplicht langzamerhand, zelfs in de heidense landen, naargelang de beschaving vorderde; zo dat Griekenland en Rome, op het hoogtepunt van hun culturele ontwikkeling, overweldigd werden door barbaarse volken die niet in geleerdheid of kunst, maar in kracht en geweld de grootheid zagen. In de Christelijke tijden verdween de dienstplicht bijna geheel, en op enkele uitzonderingen na was hij sinds duizend jaar vóór de Franse Revolutie niet bekend.

Beperkingen van de „algemene" dienstplicht.

De leer der Revolutie van de gelijkheid en van andere revolutionnaire idealen, voerde logisch tot de eis dat alle burgers militaire dienst moesten verrichten, „en waar de meerderheid van het volk van nature afkerig is om haar leven te risqueren, stond de algemene dienstplicht gelijk met gedwongen dienstplicht.

Ondanks de aanvaarding in theorie van het beginsel van de dienstplicht en de aanneming daarvan door de revolutionnaire regering, werkte het stelsel in de practijk niet ineens, naast administratieve moeilijkheden en ondoeltreffendheid waren er talrijke bezwaren en zelfs openlijke opstand tegen de dienstplicht.

Carnot deed het stelsel werken door de dienst te beperken tot mannen tussen 18 en 25 jaar. Zo spoedig kwamen de revolutionnaire idealen van broederschap en gelijkheid reeds in het gedrang: De dienstplicht kon alleen werken door hem op te leggen aan een politiek onmachtig deel van de bevolking. Dit is vandaag aan de dag even waar als toen: de „plicht" om de wapenen op te nemen en om voor zijn land te sterven wordt zorgvuldig, zonder enige gewetensbezwaar ontweken door alle partijen en groepen die in staat zijn om politieke pressie te oefenen op de regering.

Dat het in de op de Revolutie volgende jaren mogelijk was de leeftijdsgrenzen voor de dienstplicht uit te breiden komt voornamelijk doordat, tengevolge van de vooruitgang van de industriële omwenteling een steeds groter wordend aantal mannen, het proletariaat, politiek onmachtig is geworden.

In 1798 werd de dienstplichtwet verbeterd door Generaal Jourdain en later werd zij doeltreffender gemaakt door Napoleon. Door de dienstplicht kreeg Napoleon de beschikking over meer dan twee en een half millioen man tussen 1800 en 1813: het was dus de dienstplicht die de Napoleontische overwinningen mogelijk maakte en de massa-legers die door Napoleon gebruikt werden waren zijn bijdrage tot de militaire strategie. Zo waren de overwinningen van Napoleon een van de eerste vruchten van de algemene dienstplicht. Het Pruisische militairisme zou de volgende zijn.

Naboootsers van Napoleon.

In navolging van Napoleon voerde Pruisen in 1808 de dienstplicht in na zijn vernedering door Napoleon bij Jena. Na de val van Napoleon in 1815 werd de dienstplicht daar wetenschappelijk ontwikkeld totdat hij onder Wilhelm I en Bismarck de volmaaktheid bereikte om het hoogtepunt van doeltreffendheid te bereiken in de gemakkelijke Pruisische overwinningen op Oostenrijk in 1866 en Frankrijk in 1871. Het succes van hun groot militair apparaat „overtuigde de Duitsers ervan, dat het behoud van hun nationale eenheid afhankelijk was van de voortzetting van het beginsel van verplichte militaire oefening".

Daarom dwong Pruisen alle andere Duitse staten, leden van de bond waartoe het behoorde om dezelfde politiek aan te nemen, terwijl hij zelf steeds zwaarder belast werd door steeds groeiende bewapening.

In vergelijking met latere gebeurtenissen, waren de overwinningen van 1866 en 1871 maar kleine jeugdtriomfen voor het stelsel van de dienstplicht, zij waren het begin van nog grotere ontwikkelingen.

Andere Europese staten volgden door het voorbeeld van Pruisen aangetrokken, totdat de dienstplicht algemeen in vrijwel alle landen was ingevoerd.

In 1868 voerde Oostenrijk-Hongarije hem in, Frankrijk wederom in 1872 (na de val van Napoleon was hij in Frankrijk niet streng meer doorgevoerd) Japan in 1873, Rusland in 1874 en Italië in 1875. Groot Brittannië deed, terwijl het de militaire dienstplicht nog niet had ingevoerd, voor de vloot, wat Pruisen deed voor het leger.

Te zijner tijd zouden de landen ook Groot Brittannië nadoen. Dienstplicht en militairisme vierden hoogtij.

Moderne ontwikkelingen.

Het jaar 1913 en het begin van de eerste wereldoorlog brachten een verdere groei. Pruisen nam wederom de leiding door de sterkte van zijn vredesleger van 686.000 man op te voeren tot 870.000. Wederom volgde geheel Europa het voorbeeld — Frankrijk, Rusland, Oostenrijk-Hongarije en Italië.

Zelfs de kleinere landen, zoals België, werden door de koorts aangegrepen. Toen de oorlog uitbrak voerden Groot Britannië en de Verenigde Staten algemene dienstplicht in. Gedurende de oorlog werden tengevolge daarvan tussen vijftig en zestig millioen man onder de wapenen geroepen.

Hiervan werden tien millioen gedood en twintig millioen gewond; bij Verdun alleen werden een millioen man gedood (vergelijk, in 1870 moest een Frans leger van 81.000 man zich overgeven bij Sedan). De beschaving maakte inderdaad vooruitgang. Hier was een andere en grotere „overwinning" voor het stelsel van de dienstplicht. Maar er waren nog grotere dingen op komst.

4. DE UITEINDELIJKE PHASE: TOTALE DIENSTPLICHT.

De dienstplicht zou zijn volledigste ontwikkeling in de Tweede Wereldoorlog en in de voorbereidingen daartoe bereiken. Er zijn thans nog geen volledige cijfers beschikbaar, maar het totaal aantal van de onder de wapenen geroepenen moet ontzettend groot zijn. De Verenigde Staten bijvoorbeeld die in de Eerste Wereldoorlog „slechts" ongeveer vijf millioen man — waaronder 2 millioen „vrijwilligers" die zich onder het dreigement anders verplicht te worden — onder de wapenen hadden, hadden in 1944 ongeveer elf millioen man onder de wapenen. De legers van de andere oorlogvoerende mogendheden, in het bizonder de Russische waren in Wereldoorlog II naar verhouding groter dan in 1917.

Het is echter niet slechts omwille van de numerieke groei dat de dienstplicht thans zijn volle rijpheid heeft bereikt. Er is iets meer geweest dan een stijging in de hoeveelheid.

Met de Tweede Wereldoorlog werd de dienstplicht „totaal" dat wil zeggen, in plaats van een gedeelte der bevolking in dienst te dwingen, begon hij de gehele bevolking, hetzij rechtstreeks hetzij middellijk in het oorlogsapparaat op te nemen.

Alle rechten, welke of van wie dan ook werden daarbij terzijde gesteld. Totale dienstplicht betekent dan dat zowel getrouwde mannen als jonge vrijgezellen moeten dienen; als gevolg daarvan worden gezinnen uit elkaar gerukt en verlaten, kinderen worden verwaarloosd, vrouwen worden uit haar kring gedwongen. Het betekent dat ook de arbeid op militaire leest wordt geschoeid, want in de totale oorlog maakt het gehele economische stelsel deel uit van de oorlogsmachine. Het betekent tenslotte dat tengevolge van het tekort aan mannen die veroorzaakt door de massa-afslachting van de moderne oorlog, ook vrouwen moeten dienen.

Vruchtbare grond.

De euvelen waarvan wij gezegd hebben, dat zij voornamelijk het gevolg zijn van de Tweede Wereldoorlog, bestonden daarvóór ongetwijfeld reeds in kiem. Priesters en getrouwde mannen waren toch reeds toen dienstplichtig.

Maar de werkelijke aard van de dienstplicht, zijn ware afmetingen en onvermijdelijke gevolgen en laatste wrange vruchten verschenen bij de laatste wereldoorlog. Voordat de dienstplicht zijn volle groei kon bereiken moest de weg daartoe echter bereid worden. Een uitgebreide zedelijke verwildering was nodig om de leer ingang te doen vinden dat de menselijke rechten niet onuitroeibaar geworteld zijn in de geestelijke persoonlijkheid van den mens, zoals de traditionele zedenleer dat leerde, maar dat zij een onverplichte gift van de Staat aan het individu zijn welke daarom door de Staat kan herroepen worden.

Een andere noodzakelijke voorwaarde was de doorvoering en verscherping van de politieke centralisatie waardoor de individuele vrijheden op doeltreffende wijze beknot konden worden; en dit kon op zijn beurt alleen mogelijk zijn door de ontwikkeling van het proces van de economische centralisatie, welke de grote massa's in elk land bijna geheel afhankelijk heeft gemaakt van een centraal beheerst economisch stelsel.

Toen eenmaal deze toestanden geschapen waren werd de totale dienstplicht mogelijk. Hij werd eerst werkelijkheid in Rusland in 1930, toen een wet alle burgers, ongeacht geslacht dienstplichtig maakte. Vrouwen worden in vredestijd aangenomen en kunnen in oorlogstijd opgeroepen worden.

Ofschoon het grootste gedeelte van haar dienst niet bestaat in rechtstreekse oorlogvoering, hebben zij ook in het leger gediend op dezelfde basis als mannen in verscheidene afdelingen van het leger.

Duitsland.

In Duitsland werd de totale dienstplicht een feit door de Nationale Verdedigingswet van 1935, gewijzigd in 1938, waardoor iedere Duitser van het mannelijk geslacht verplicht wordt om militaire dienst te verrichten, van zijn 18e jaar af tot aan de vervulling van zijn 45ste jaar. Alle vrouwen worden daarbij verplicht diensten te verrichten boven en buiten strict militaire werkzaamheden.

Ook Engeland aanvaardde, ondanks zijn afkeer van de dienst plicht in 1940 onder de bedreiging van een Duitse invasie, de „Emergency Powers Defense Bill" welke wet voorziet in de mobilisatie van alle Britse bronnen, zowel menselijke als stoffelijke. Deze wet was gelijk aan de maatregelen die reeds eerder genomen werden door de dictatoriale landen; hierdoor had Engeland zijn bronnen vollediger gemobiliseerd dan ieder ander oorlogvoerend land.

Ofschoon de Verenigde Staten ook getrouwde mannen in militaire dienst riep, had dit land de totale dienstplicht nog niet ingevoerd.

De regering van dit land weerhield zich echter niet van het nemen van deze stap om wille van zedelijke overwegingen of democratische overtuiging, maar alleen om doelmatigheidsmotieven, daar totale dienstplicht nog niet noodzakelijk was. De arbeidsdienstplicht en de dienstplicht voor vrouwen werd voorgestaan door hoge ambtenaren en daartoe strekkende wetsontwerpen werden bij het Congres ingediend. President Roosevelt, vroeg in zijn boodschap aan het Congres in Februari 1944 om een wet die de „totale" dienstplicht zou invoeren. Intussen hebben de Verenigde Staten vrouwen als vrijwilligsters aangenomen bij diensten die georganiseerd waren als nevendiensten van de gewapende strijdkrachten.

Hieruit is duidelijk dat het niet een beginsel is dat de Verenigde Staten thans van de invoering van de vrouwen-dienstplicht heeft onthouden.

In navolging van den Führer.

Een van de laatste en bitterste vruchten van de dienstplicht was de invoering van de dwangarbeid en het gebruiken van de bevolking der overwonnen landen voor verplichte arbeid. Hierin is Nazie-Duitsland voor gegaan. Maar aangezien de andere landen steeds spoedig Duitsland hebben gevolgd in elke vorm en practijk van het militairisme, en daarbij de militaire noodzakelijkheid als reden aanvoerden, kunnen wij nauwelijks veronderstellen dat de democratieën zich zullen weerhouden van het aannemen van deze gedragslijn, wanneer dit haar te pas komt. Er is toch reeds sprake van geweest om Polen als vergoeding voor dat gedeelte van zijn gebied hetwelk door Rusland ontnomen is met Oost-Pruisen te begiftigen, en dat daardoor de Duitse bewoners naar Duits grondgebied zullen worden overgebracht.

Of dit nu door zal gaan of niet, het is toch opmerkelijk dat dit voorstel nergens zedelijke verontwaardigingen heeft verwekt.

Dit is de geschiedenis en de ontwikkeling van de dienstplicht. Logisch leidt hij onvermijdelijk tot de ontkenning van ieder menselijk recht in naam van het nationalisme en ter onderwerping van de allerheiligste belangen van het mensdom aan de vereisten van de oorlog.

Ofschoon het grootste kwaad alleen tot uiting komt in de gerijpte vorm gelijk de volle ontwikkelde vrucht alleen van een volwassen boom komt, toch was het kwaad aanwezig van het begin af, nl. in de leer, dat de nationale regering het recht geeft om al haar onderdanen te requireren ongeacht hun rechten. Wij zullen in het tweede hoofdstuk onze aandacht schenken aan het kwaad dat aan de wortel der ontwikkeling ligt.

KNOCKOUT-WEDSTRIJDEN.

Zaterdag en Zondag zullen te Groot Kwartier knockoutwedstrijden van voetbal gespeeld worden, waaraan twaalf fabrieksselftallen deelnemen. De wedstrijden duren tweemaal vijftien minuten en worden zonder rust gespeeld.

Des Zaterdags begint men om 15 uur en des Zondags om 10 uur. Door de directie van de C.S.M. en C.P.I.M. zijn bekers uitgeloofd.

STATEN VAN CURAÇAO.

Vergadering op Vrijdag, 16 Augustus 1946, des namiddags te 5 uur.

Te Behandelen Onderwerpen :

1. Ingekomen stukken.
2. Landsverordening tot wijziging en aanvulling van het „Prijsopdrijvings- en Hamsterbesluit 1940" (P. B 1945 no. 8), bekrachtigd bij landsverordening van den 21sten Augustus 1942 (P. B. 1942 no. 161, zoals gewijzigd en aangevuld, laatstelijk bij landsverordening van 28sten December 1945 (P. B. 1945 no. 14) (1946—1947-24)

De Griffier
van Weel